

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, 01104 Vilnius,
mob. tel. +370 600 38 904, el. p. rastine@tm.lt, https://tm.lrv.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai

2024-02- Nr.
Į 2024-01-31 Nr. 2-382

DĖL PATIKSLINTŲ ĮSTATYMŲ PAKEITIMO PROJEKTŲ

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija gavo derinimui pateiktus [Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto eismo saugos įstatymo Nr. IX-1905 1, 2, 3, 5, 6, 8, 10, 11, 13, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 26, 38, 39, 40, 41, 42, 43 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 19¹ ir 43¹ straipsniais ir priedo pakeitimo įstatymo projektą](#) (toliau – Projektas), [Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimo kodekso 376, 377, 413¹, 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą](#) (toliau – ANK projektas) ir [Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso 3, 19, 23, 29⁸ straipsnių pakeitimo įstatymo projektą](#) (toliau – GTK projektas; toliau kartu – Įstatymų projektai). Pagal kompetenciją įvertinę Įstatymų projektus teikiame pastabas ir pasiūlymus:

1. Galiojančio Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto eismo saugos įstatymo (toliau – Įstatymas) 1 straipsnio 4 dalis teigia „Šio įstatymo reikalavimai taikomi 1 435 mm ir 1 520 mm pločio vėžių geležinkelių tinklams. *Kitokio pločio vėžių geležinkelių tinklų techninius reikalavimus ir eismo organizavimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos susisiekimo ministras*“. Projekte dėstomoje 1 straipsnio 4 dalyje atsisakoma šios nuostatos antrojo sakinio (o lyginamajame Projekto variante šis pakeitimas nėra atspindėtas). Siūlytina pagrįsti, kodėl manoma, kad Įstatyme nebereikalingas pavedimas susisiekimo ministrui tvirtinti techninius reikalavimus ir organizavimo tvarką.

2. Vadovaujantis Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų, patvirtintų Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 13 d. įsakymu Nr. 1R-298 (toliau – Rekomendacijos), 35 punktu („Šiame straipsnyje terminų apibrėžtyse trumpiniai nevartojami ir neįvedami“) tikslintina Projekte dėstoma 2 straipsnio 27¹ dalis. Apibrėžtyje nevartotinas trumpinys „sunkias avarijas ir avarijas“.

3. Siūlome atsisakyti didelės žalos paaiškinimo Projekte dėstomoje 2 straipsnio 28 dalyje ir Projektą papildyti 38 straipsnio 2¹ dalimi ją išdėstant taip „2¹. Šio įstatymo 2 straipsnio 28 dalyje nurodyta žala laikoma didele, kurią saugos tyrimų vadovas iš karto įvertinta ne mažesne kaip 2 milijonų eurų suma“.

4. Projekte dėstoma 5 straipsnio 6 dalis patikslinta ir suformuluota taip: „Eismo saugos institucija praneša šio straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka apie *vietinio pobūdžio taisykles*, susijusias su konkrečiomis vietos sąlygomis, tuo atveju, kai jos nustatomos Lietuvos Respublikos teisės aktu“. Visgi patikslinta nuostata netapo aiškesnė ir nenurodo, kas laikoma vietinio pobūdžio taisyklėmis. Derinimo pažymoje pateiktas argumentas nėra pakankamas, nes direktyvos nuostatos nėra tiesiogiai taikomos, o jas perkeltiant į nacionalinius teisės aktus reguliavimas turi būti suderintas ir adaptuotas.

5. Projekte dėstomi 8 straipsnio 2 dalies ir 26 straipsnio 8 dalies pakeitimai tikslintini pagal Rekomendacijų 142 punktą (keičiama punkto nuostata iki dvitaškio, pavyzdžiui „Pakeisti 8 straipsnio 2 dalies *nuostatą iki dvitaškio* ir ją išdėstyti taip:“).

6. Projekte dėstomoje 21 straipsnio 11 dalyje nurodytina, *kieno ir koks prašymas* turimas omenyje.

7. Projekte dėstomoje 22 straipsnio 13 dalyje nurodoma, kad „Jeigu nėra egzaminavimo centrų, egzaminavimo centro funkcijas atlieka eismo saugos institucija *mutatis mutandis* vadovaudamasi šio įstatymo 22 *straipsnio arba 23 straipsnio* nuostatomis.“ Lieka neapibrėžta ir nekonkretu, kokios straipsnio nuostatomis turi būti vadovaujamosi ir kokiais atvejais.

8. Projekte dėstomoje 22 straipsnio 13 dalyje brauktini pertekliniai žodžiai „jeigu yra pagrindas“.

9. Projekte dėstomo 43¹ straipsnio 3 dalyje turi būti nustatomas ne reikalavimas tikrintis sveikatą, o *reikalavimas būti atitinkamos sveikatos*, t. y. atitikti sveikatai keliamus reikalavimus. Atsižvelgiant į tai, kad sveikatos reikalavimų nustatymas yra teisės į darbą apribojimas, šiame įstatyme siūlytina aiškiai įtvirtinti nuostatas, kad asmuo turi atitikti sveikatos reikalavimus ir negali dirbti neatitinkantis jų ar nepasitikrinęs.

10. Siūlytina Projekte dėstomo 43¹ straipsnio 3 dalyje tikslinti sąvoka „periodiškai“, nustatant, kas kiek laiko reikalaujama tikrintis, arba aiškinamajame rašte pagrįsti ir atskleisti, jei šis klausimas bus sprendžiamas sveikatos tikrinimo tvarkoje (tokiu atveju Projekte nurodant subjektą, reglamentuojantį periodiškumą).

11. Projekte dėstomo 43¹ straipsnio 4 dalyje nustatoma šio straipsnio taikymo išimtis: „Šio straipsnio 2 ir 3 dalies reikalavimai netaikomi fiziniams asmenims, kurie valdo geležinkelių riedmenis kitokio pločio vėžių geležinkelių infrastruktūroje, įgiję traukinio mašinisto pažymėjimą, o jų padėjėjai dirba, įgiję fizinio asmens, dirbančio pavojingoje geležinkelio zonoje, pažymėjimą.“ Pažymėtina, kad pagal tokias nuostatas minėtiems asmenims būtų netaikomas reikalavimas ir dėl sveikatos pasitikrinimo, todėl vertinamas reguliavimas asmenims dirbantiems tą patį darbą vien įgytos pažymėjimo rūšies pagrindu taikydamas arba ne sveikatos reikalavimą, neatitiktų asmenų lygiateisiškumo principo ir vertintinas kaip nepagrįstas.

12. Atsižvelgiant į Projekte dėstomo 43¹ straipsnio turinį („Reikalavimai kitokio nei 1435 mm ir 1520 mm pločio vėžių geležinkelių tinklams ir juose veikiantiems subjektams“) ir į tai, jog jis nėra susijęs su saugos tyrimais, siūlome jį dėstyti kitoje Įstatymo vietoje, o ne VI skyriuje „Saugos tyrimai“.

13. Projekto 27 straipsnio 6 dalyje formuluojama nuostata, jog „Įsigaliojus šiam įstatymui, asmenims išduoti iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos galiojusio Geležinkelių transporto eismo saugos įstatymo Nr. IX-1905 22 straipsnio 1 dalyje nurodyti įgaliojimai egzaminuoti fizinius asmenis <...> laikomi lygiaverčiais <...> iki dienos, kai eismo saugos institucija juos *pakeičia* į naujos formos įgaliojimus egzaminuoti fizinius asmenis <...>“. Atkreiptinas dėmesys, kad tuo atveju, jei būtų nesikreipiama dėl pakeitimo, ar dėl pagrįstų priežasčių atsisakoma pakeisti įgaliojimus, tuomet jų galiojimas nenutrūksta ir teoriškai būtų galiojantys ir, pavyzdžiui, po 5 metų. Siūlytina suformuluoti nuostatą, pagal kurią senieji suteikti įgaliojimai nustotų galioti suėjus konkrečiam terminui.

14. Projekto 27 straipsnio 6 dalies paskutinis sakinyss formuluotinas kaip pareiga kreiptis dėl naujos formos įgaliojimo suteikimo. Turi būti nustatoma pareiga įgyti naujos formos įgaliojimą teikiant tokį prašymą. Taip pat aiškinamajame rašte lieka nepagrįstas 5 metų termino nustatymas ir neaiškūs šio termino nustatymo tikslai. Jei siekiama visiems pakeisti įgaliojimą be

atskiros patikrinimo procedūros, o tik anksčiau išduoto įgaliojimo pagrindu, siūlytina įvertinti, ar tai neturėtų būti daroma automatiškai ir be atskiro prašymo.

15. Projekto 27 straipsnio 8 dalyje siūlytina aiškiai sugrupuoti ir nurodyti, kokia sąvoka kokią sąvoką atitinka.

16. Derinimo pažymoje nurodoma – „Manytina, kad nustatčius geležinkelių infrastruktūros valdytojų ir geležinkelio įmonių (vežėjų) pareigą įsivertinti ir, jeigu reikia, pakeisti eismo saugos valdymo sistemas iki įstatymo įsigaliojimo, bus atliktos tik formalios korekcijos, *analizei neužteks laiko*“. Atsižvelgiant į tai siūlome įvertinti poreikį *atidėti įstatymo įsigaliojimą iki 2025 m. gegužės 1 d.* taip užtikrinant realų pasirengimo įgyvendinimui reikalingo termino nustatymą.

17. GTK projekte dėstomoje 3 straipsnio 41 dalyje formuluojant sąvokos apibrėžtį joje trumpiniai neįvedami ir nevartojami (žr. Rekomendacijų 35 punktą). Trumpinys turėtų būti įvedamas Projekte dėstomoje 19 straipsnio 2 dalyje.

18. Kadangi Įstatymų projektų apimtis yra didelė, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. rugpjūčio 11 d. nutarimu Nr. 728, 27 punktu, derinimo terminas turėjo būti nustatytas ne 10, o 12 darbo dienų. Atsižvelgiant į tai, turi būti užtikrintas tinkamas visų pastabų, gautų per 12 darbo dienų laikotarpį, įvertinimas.

19. Teisės technikos pastabos perduotos rengėjams darbo tvarka.

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija 188604955, Gedimino pr. 30, Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO EISMO SAUGOS ĮSTATYMO NR. IX-1905 1, 2, 3, 5, 6, 8, 10, 11, 13, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 26, 38, 39, 40, 41, 42, 43 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 19(1) IR 43(1) STRAIPSNIAIS IR PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 376, 377, 413(1), 589 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO KODEKSO 3, 19, 23, 29(8) STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ PATEIKIMO LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMUI
Dokumento registracijos data ir numeris	2024-02-14 Nr. (1.6 Mr) 2T-152
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2024-02-14 Nr. 1-1548
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Jurga Greičienė, Viceministras, Vadovybė
Sertifikatas išduotas	JURGA GREIČIENĖ LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2024-02-14 12:13:02 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2024-02-14 12:13:12 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2021-08-05 09:15:37 – 2026-08-04 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, į.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-05-19 16:48:06 iki 2025-05-18 16:48:06 "Gauto dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų valdymo sistema Avily, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, į.k. 188620589 LT", sertifikatas galioja nuo 2021-12-20 11:01:47 iki 2024-12-19 11:01:47
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DBSIS, versija 3.5.75.8.1
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2024-02-14 14:02:17)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2024-02-14 14:02:21 Dokumentų valdymo sistema Avily